

245487

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอนศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม
ในโรงเรียนนารีราษฎร์ อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ทศพร คำทอง

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2554

600249 700

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

245487

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอนสาระศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม
ในโรงเรียนนวิราลัย อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ทศพร คำทอง

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2554

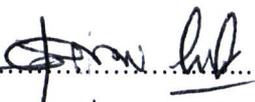
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
ในโรงเรียนนวิธาวิทยาลัย อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

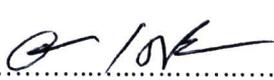
ทศพร คำทอง

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ.....
รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญญา

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก.....
รองศาสตราจารย์อัญชติ เศรษฐเสถียร

.....กรรมการ.....
รองศาสตราจารย์อัญชติ เศรษฐเสถียร

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....
รองศาสตราจารย์พนิดา สิ้นสุวรรณ

.....กรรมการ.....
รองศาสตราจารย์พนิดา สิ้นสุวรรณ

7 มีนาคม 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาช่วยเหลือและให้คำแนะนำเป็นอย่างดียิ่ง จาก รองศาสตราจารย์อัญชติ เศรษฐเสถียร ประธานกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์พนิดา สีนสุวรรณ กรรมการที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์อุเทน ปัญโญ กรรมการสอบ ที่ได้ช่วยเหลือตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ ให้การอบรมสั่งสอน ตลอดจนให้คำแนะนำปรึกษาและให้กำลังใจในการทำ การค้นคว้าแบบอิสระนี้จนสำเร็จลงได้ด้วยดี

กราบขอบพระคุณ พระเดชพระคุณหลวงพ่от่านพระครูถาวรวิริยธรรม เจ้าอาวาสวัดศรีโพธาราม ที่ให้โอกาสในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ และเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา รหัส 49 ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ มอบมิตรภาพที่อบอุ่น เป็นกำลังใจซึ่งกันและกันตลอดเวลาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาผู้ให้กำเนิดเป็นอย่างสูง และขอบคุณญาติพี่น้องที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา คุณความดีของการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ขอมอบให้แก่บุพการีทั้งสองตลอดไป

ทศพร คำทอง

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ใน โรงเรียนวชิราลัย อำเภอสารภี จังหวัด เชียงใหม่

ผู้เขียน นายทศพร คำทอง

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนสังคมศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์อัญชลี เศรษฐเสถียร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์พนิดา สินสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

245487

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอน สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ใน โรงเรียนวชิราลัย อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ ในการศึกษา คือผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวชิราลัย อำเภอสารภี จังหวัด เชียงใหม่ จำนวน 109 คน โดยแยกเป็นผู้บริหารจำนวน 9 คน อาจารย์สังคมศึกษา 3 คนและ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้บริหารมีความเห็นว่า ครูพระมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ปฏิบัติด้านการสอนมากที่สุดคือ การให้ความเอาใจใส่แก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ของผู้เรียน โดยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไปคือ การสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเรียน การสอนได้อย่างเหมาะสม ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมนั้นปฏิบัติในระดับมากที่สุด
2. ผู้บริหารมีความเห็นว่า ครูพระมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการอบรมสั่งสอนมากที่สุดคือ การมีความสามารถในการประเมินผลการฝึกอบรมและสั่งสอนผู้เรียน โดยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไปคือ การให้การอบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมนั้นปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3. ครูสังคมนาวิชามีความเห็นว่า ครูพระมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการสอนมากที่สุดคือ การใช้วิธีการสอนที่ช่วยฝึกความสามารถทางด้านการคิดแก่ผู้เรียน โดยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไปคือ การมีความสามารถในการประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมนั้นปฏิบัติในระดับมาก

4. ครูสังคมนาวิชามีความเห็นว่า ครูพระมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการอบรมสั่งสอนมากที่สุดคือ การสามารถเลือกแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่ออบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนได้รู้และค้นคว้าด้านศีลธรรม โดยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไปคือ การอบรมสั่งสอนให้ผู้เรียน รู้เรื่องบาปบุญคุณโทษ และเป็นคนดีของสังคม ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมนั้นปฏิบัติในระดับมาก

5. นักเรียนมีความเห็นว่า ครูพระมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการสอนมากที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอนหลากหลายและสอดคล้องกับความสามารถหรือความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน โดยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไปคือ การให้คำปรึกษาทางด้านทักษะการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมนั้นปฏิบัติในระดับมากที่สุด

6. นักเรียนมีความเห็นว่า ครูพระมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการอบรมสั่งสอนมากที่สุดคือ การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในการอบรมสั่งสอนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไปคือ การอบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมนั้นปฏิบัติในระดับมากที่สุด

Independent Study Title Desirable Characteristics of Monk Teaching Religions, Morality and Ethic at Vachiralai School, Saraphi Distric, Chiang Mai Province

Author Mr. Thosaporn Khamthong

Degree Master of Education (Teaching Social Studies)

Independent Study Advisory Committee

Assoc.Prof. Unchalee Sethasathien Advisor

Assoc.Prof. Panida Sinsuwan Co-advisor

ABSTRACT

245487

The purpose of this research was to study the expected characteristics of a monk who instructed the religion, morality and ethic at Vachiralai school, Saraphi, Chiang Mai. The participants were 9 executives, 3 instructors and 97 Mattayom 3 students. The data were collected with a questionnaire. The questions in the questionnaire involved the attitude toward characteristics of an instructors who was the monk and taught religion, morality and ethnic as having said above. The collected data were analyzed by calculating for the mean, standard deviation.

After finishing the study, the result showed that

1. The administrators believe that monk-teacher has desirable attribute in the part of teaching operation that in the first priority, monk-teacher always attend to the learners and consider about the different between learner 's personality. The secondary, monk-teacher provide appropriate learning resource in community to be part of study. Desirable attribute of the overall performance at the highest level.

2. The administrators believe that monk-teacher has desirable attribute in the part of teaching and training that in the first priority, monk-teacher evaluate the cultivation. The secondary, monk-teacher cultivate learners to have good behavior and morality. Desirable attribute of the overall performance at the highest level.

3. Social studies teachers believe that monk-teacher has desirable attribute in the part of teaching operation that in the first priority, monk-teacher can use teaching technical to train learner 's thinking capability. The secondary, monk-teacher has an aptitude of learning evaluation. Desirable attribute of the overall performance at the high level.

4. Social studies teachers believe that monk-teacher has desirable attribute in the part of teaching and training that in the first priority, monk-teacher can provide appropriate learning resource in community in order to cultivate learners to interest and desire for morality knowledge. The secondary, monk-teacher can cultivate learner about right-wrong doing and how to be a good member of society. Desirable attribute of the overall performance at the high level.

5. The students believe that monk-teacher has desirable attribute in the part of teaching operation that in the first priority, monk-teacher can manage teaching style according to capability and aptitude of each learner. The secondary, monk-teacher can be a consultant about teaching skill to the learners. Desirable attribute of the overall performance at the highest level.

6. The students believe that monk-teacher has desirable attribute in the part of teaching and training that in the first priority, monk-teacher can operate learning environment and facility in order to give learners the best learning. The secondary, monk-teacher can cultivate learners to have good behavior, morality and ethics. Desirable attribute of the overall performance at the highest level.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทบาทพระสงฆ์กับการศึกษา	5
ระเบียบปฏิบัติของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน	12
คุณลักษณะของครูไทยที่พึงประสงค์ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	13
การจัดการเรียนการสอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	16
โรงเรียนวชิราลัย อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	24
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	24
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	24
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	27
การกำหนดค่าคะแนนและเกณฑ์ในการแปลผล	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	42
สรุปผลการศึกษา	42
อภิปรายผล	43
ข้อเสนอแนะ	46
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	50
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	51
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	52
ประวัติผู้เขียน	68

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนเกี่ยวกับสถานภาพของของผู้บริหาร	29
2 จำนวนเกี่ยวกับสถานภาพของครูสังคมศึกษา	30
3 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน	31
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอนศาสนา ศิลธรรม จริยธรรมที่ปฏิบัติด้านการสอน	32
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอนศาสนา ศิลธรรม จริยธรรมที่ปฏิบัติด้านการอบรมสั่งสอน	34
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอนศาสนา ศิลธรรม จริยธรรมที่ปฏิบัติด้านการสอน	35
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอนศาสนา ศิลธรรม จริยธรรมที่ปฏิบัติด้านการอบรมสั่งสอน	36
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอนศาสนา ศิลธรรม จริยธรรมที่ปฏิบัติด้านการสอน	38
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพระที่สอนศาสนา ศิลธรรม จริยธรรมที่ปฏิบัติด้านการอบรมสั่งสอน	39